

Okrugli sto „Reforma inspekcija – okvir za bolje poslovanje”

Kontrole više nego privrede

Osnovni cilj da se sistem usmeri ka preventivi i da se ne zasniva na kaznama kao što je to sada

Biljana Ljubisavljević

NIŠ

Jedan od bitnih preduslova za poboljšanje uslova poslovanja u Srbiji jeste i reforma inspekcija. Osnovni cilj ove reforme je da sistem usmeri ka preventivi, i da se on ne zasniva na kaznama kao što je to sada, rečeno je juče na okruglom stolu „Reforma inspekcija – okvir za bolje poslovanje” koji je organizovan u Regionalnoj privrednoj komori u Nišu. Skup je organizovan s ciljem da se privrednici Nišavskog, Pirotskog i Topličkog okruga upoznaju sa reformom inspekcija, ali i da kažu svoje mišljenje o tome na koji način je reformu najbolje sprovesti.

Potpredsednica Privredne komore Srbije Vidosava Džagić istakla je da se u Srbiji dugo čekalo na reformu inspekcija jer država imala puno posla oko izrade zakonske regulative. Ona je takođe naglasila da privrednici u Srbiji imaju brojne primedbe na rad inspekcija, na broj inspeksijskih službi, preklapanje nadležnosti i nejasnu zakonsku regulativu. „Reforma treba da doprinese većoj efikasnosti srpske privrede i smanjenju troškova poslovanja. Danas inspekcije predstavljaju prepreku u poslovanju, i to pre svega malih i srednjih preduzeća, jer su te fir-

Najveći broj početnika u biznisu u toku prve godine rada bavi se samo inspekcijama

me male a inspekcija je mnogo. Jedno istraživanje je pokazalo da se kod nas najveći broj početnika u biznisu u toku prve godine rada bavi samo inspekcijama, a manji broj se bavi poslom”, rekla je.

Džo Lauer, direktor USAID-ovog Projekta za bolje uslove poslovanja u Srbiji naglasio je da se Vlada Srbije složila da zajedno sa

USAID-om radi na reformi inspekcija. „Urađeni su brojne studije koje su pokazale da Projekat za bolje uslove poslovanja treba da radi na nekoliko različitih stvari, i to na reformi inspeksijskih službi, bržem izdavanju građevinskih dozvola, smanjenju parafiskalnih opterećenja i lakšem pristupu finansijskim sredstvima. Cilj reforme inspekcija je da

privreda bude rasterećenija, a primećen je nedostatak koordinacije u njihovom radu”, istakao je Lauer.

Miodrag Predić, privrednik iz Niša, izjavio je da je bilo krajnje vreme da se u Srbiji krene sa reformom inspekcija, ali da ovaj posao neće biti uspešno završen ukoliko dobije političku konotaciju. Predić je istakao da se privrednici susreću s

najrazličitijim problemima kada su inspekcije u pitanja. „Veliki problem i inspekcijama i privrednim subjektima predstavlja zakonska regulativa i to što su mnogi zakoni u suprotnostima sa drugim. Loše je i to što inspektori u kontrolama primenjuju uputstva pretpostavljenih koja su često diskutabilna, a uglavnom nedostupna privrednicima. Problem predstavlja i to što u inspekcijama rade ljudi sa neadekvatnim obrazovanjem kojima je forma bitnija od suštine, a evidentno je i da se inspektori početnici neadekvatno ponašaju prema strankama, da pojedini od njih često i prete strankama”, rekao je Predić i dodao da se reformom inspekcija mora nešto da učini i po pitanju dužine kontrola jer po pravilu predugo traju, a nepotrebno se u njih uključuje više inspekcija.

Učesnici okruglog stola su istakli da inspektori ponekad samo traže razlog da kazne privrednika, da su pojedini privrednici stalno na meti inspekcija, a da pojedini godinama nemaju ni po jednu kontrolu. Čuo se i predlog da se i u kontrolama rada privrednih subjekata uvedu kazneni bodovi, kao što je to u saobraćaju urađeno i da se kazne plaćaju tek posle sakupljenog određenog broja kaznenih poena.

Predstavnici Privredne komore Srbije i USAID-a najavili su da će okrugli stolovi na temu reforme inspekcija u narednom periodu biti organizovani i u drugim većim gradovima u Srbiji.

U trinaest ministarstava 31 tim

Stav da je reforma inspekcija neophodna učesnici okruglog stola potkrepili su podatkom da Srbija trenutno ima 31 inspekciju, i da su one u nadležnosti čak 13 ministarstava, ali i podatkom da je uprkos smanjenju broj privrednih subjekata, broj inspeksijskih kontrola u proteklom periodu povećan. Tako su inspektori 2007. godine obavili 70.000 kontrola, a 2008. godine 100.000.